

F i l m V æ r k s t e d e t

- e n g u i d e t i l b i b l i o t e k a r e r

Denne guide tager udgangspunkt i de filmpædagogiske tilbud vi arbejder med på Gentoftegade Bibliotek. Den har til formål at komme med tips og tricks til bibliotekarer, om hvordan man kommer igang med animationsfilmsworkshops.

Vi har bestræbt os på at holde guiden fri for teori (nederst er der et link til en rapport som er udarbejdet med bl.a. FilmFyn) og kun beskæftige os med praktik og didaktiske kneb.

Gennem vores fireårige karriere som animerende bibliotekarer, har vi været gennem de typiske discipliner inden for animationsfilm, med børnegrupper fra børnehave til 9.klasse. Hovedvægten her i guiden ligger på gruppen af børn fra 1.-6.klasse i samarbejde med klassernes lærere.

Omdrejningspunktet i guiden er afsnittet **På dagen - aktiviteten udfoldes** - side 4.

Resten er et mix af info, refleksioner og oplevelser. I må stjæle med arme og ben fra guiden og bruge materialet som I vil.

Og I må naturligvis kontakte os med spørgsmål, ris og ros - any time.

Rigtig god fornøjelse og god filmmagi til alle!

Per Marstal
Peter Nordahl

pam@gentofte.dk
pnor@gentofte.dk

Børnehaver

2D

Mellemtrin

Animationsfilm

Udskoling

Fritid

StopMotion

Indskoling

3D

Boganmeldelser

FilmVærkstedet - et filmtilbud til skolerne

Nedenstående i kursiv, har været brugt i det materiale, som har været sendt ud til skolerne. Denne form, arbejder vi mest med i øjeblikket.

FilmVærkstedet

Oplev filmens magiske univers, og prøv kræfter med at lave jeres egen animations/stop-motion film.

Klassetrin: 1.-6. klasse

Tidspunkt: Hele skoleåret

Indhold: Eleverne skaber en digital fortælling ud fra fri fantasi eller med inspiration fra en fortælling eller tema, de i forvejen kender. Undervejs er fokus på at øge børnenes evner til at arbejde kreativt, samarbejde og fortælle historier. Forløbet tilpasses den aldersgruppe, I kommer med.

Fokus for indskoling:

- Eleven kan arbejde med tablets.
- Eleven arbejder med forskellige former for multimodale fortællinger.
- Eleven kan udtrykke sig i plane, rumlige og digitale billeder.

Fokus for mellemtrin:

- Eleven har viden om manuskript og storyboard.
- Eleven kan udarbejde dramatiske, dokumentariske og interaktive produkter.
- Eleven har viden om enkle digitale animationsteknikker.

Varighed: Forløbet strækker sig over én eller to læringsgange af ca. 5 timer. Det vil dog være muligt at tilpasse forløbet, så det passer med jeres hverdag.

Forberedelse: Vi aftaler forberedelse i forbindelse med tilmelding, men typisk vil eleverne arbejde med at lave kulisser og karakterer til deres film, inden besøget på biblioteket.

Forberedelse og kommunikation med lærerne:

Typisk tilmelder de sig om foråret til efterårsforløbet og omvendt - hvilket er godt da det kræver, at de sætter tid af til forberedelse og får det kørt ind i undervisningen. Vi sender en mail til lærerne med information om den forberedelse de skal lave med klassen, inden de kommer til filmværkstedet.

Kommunikation mellem os og lærerne inden de kommer til filmværkstedet, er begrænset til den information de tilmelder sig ud fra. Og så den pågældende mail med information om forberedelsen. Derfor har vi bestræbt os på, at komme de eventuelle tvivlsspørgsmål i forkøbet, som vi kunne forestille os ville opstå. Og det virker. Klasserne som ankommer er altid velforberedte til at gå igang med at lave film.

Mailen vi sender rundt indeholder følgende punkter:

1. En kort beskrivelse af hvad animation går ud på og hvordan vi arbejder med det:

Animation handler om at gøre ting levende. Det vi arbejder med er stop-motion eller på dansk kaldet flyttefilm. Man filmer (tage billeder af) sine egne figurer og tegninger, som man flytter rundt på.

Til denne workshop arbejder vi med 2D stop-motion. Figurene ligger ned på et bord – på samme måde som Cirkeline og South Park.

Børnene tegner og udklipper deres figurer og bygger/tegner kulisser på et A3 papir som de tager billeder af. Dermed levendegøres deres eget univers og historie. Man kan sige at de gør deres tegninger levende. Det er i denne proces at filmmagien opstår. På dagen arbejder eleverne sammen i grupper. Vi har 10 iPads - 10 grupper. Vi anbefaler at arbejde sammen 2-4 elever i hver gruppe.

2. Vejledning til forberedelse - vigtigt at forklare hvad det er de skal gøre. Gerne med brugbare detaljer og tricks:

Inden i kommer, forbereder alle grupper en historie og ved hvordan forløbet i deres film skal være (sådan nogenlunde; man får ofte andre gode idéer undervejs). Vi hjælper selvfølgelig med at tilpasse det på dagen. Det er oplagt at kæde det sammen med et emne, som klassen arbejder med i forvejen.

Lav jeres figurer i klassen (hvem skal være med i jeres film), tegn på papir (gerne i karton – så er figurerne lettere at flytte og er mere holdbare) og klip dem ud – evt. med arme for sig, ben for sig, krop for sig og hoved for sig – så de kan bevæge sig (det kan vi evt. også gøre på dagen – så bliver delene ikke væk). Men det er vigtigt, at hvis man vælger den metode, skal ben og arme har en god størrelse, så det ikke bliver for småt, og dermed for besværligt at flytte rundt på for eleverne. Derfor skal figurerne gerne være 12-15 cm.

Lav jeres univers – dvs. tegn og klistr på et A3 ark. Er det i en skov, i en by, ved vandet, i rummet vi nu befinder os ? Lav f.eks. 3 ark pr. gruppe, så deres historie foregår i nogle forskellige miljøer. Passer også fint til en begyndelse, midte og slutning i en **handlingsbro**.

3. Beskriv kort praksis for dagen og hvordan de vil få deres film med hjem (meget vigtigt). Så kender de rammen:

Varighed 8.30 - 14.00 (kan tilpasses efter aftale - men det er godt at have 5 timer til rådighed)

Før frokost:

Vi fortæller kort om animation og viser et par eksempler.

Vi skal se hvad I har forberedt og tale med Jer om jeres historier

Gennemgå appen I skal optage film i.

I skal producere jeres film!

Efter frokost:

Fokus på lyd:

Der er mulighed for at lægge baggrundsmusik, lydeffekter og egen tale på filmene.

Nå det er gjort ser vi alle filmene på det store lærred. Den store præmiere!

Filmene bliver efterfølgende sendt til Jer (læreren), så I kan se dem derhjemme. (via dropbox)

Vi afholder typisk en kl. 10-mad pause med frisk luft. Frokost kl 11.30. Indregn små pause alt efter hvordan det hele forløber, Vores erfaring er dog at det at svært at få eleverne til at holde pause generelt, da de er meget optaget af, at lave deres film.

På dagen - aktiviteten udfoldes:

En typisk dag på Værkstedet - fra 8:30-14.00 - ser sådan ud:

- 8.30-9:00 *Præsentation af stopmotion filmmediet. Eleverne præsenterer deres historier og materialer. Præsentation af iPad-appen.*
- 9:00-11:30 *Der filmes og redigeres. Husk en ti-mads-pause.*
- 11:30-12:00 *Frokost*
- 12:00-13.15 *Lydkulisse skabes og filmen gøres færdig.*
- 13:30-14:00 *Visning af de færdige film*

Dagen startes med en præsentation af, hvad stop-motion er. Hulemaleriet med det løbende vildsvin, er et godt eksempel - og giver en god samtale med eleverne. Vi spørger om hvad de ser ? Hvad er det for et dyr ? Hvorfor er det tegnet som det er ? Dernæst viser vi dem flap-bøger (på hver side er der tegnet en tegning som varierer ganske lidt). Dernæst et pap-stykke med en fisk på den ene side og et akvarium på den anden - drejer det hurtigt rundt, ser det ud som om fisken er nede i akvariet. Dernæst viser vi en stump fra en tegnefilm, ex Cirkeline, og taler om hvordan den er opbygget.

For at få et overblik over elevernes historier, figurer, universer og rekvisitter, skal de gruppevis, verbalt, præsentere deres film.

Derefter præsenterer vi appen, ved direkte at tage billeder og flytte figurer og forklare appens basale funktioner. Dernæst er det elevernes tur - ud over stepperne ...

En teknisk normal procedure ville være først at filme, dernæst redigere. Vi oplever ofte, at redigeringen af filmen (fjerne billeder, kopiere/indsætte billeder, flytte billeder), gør eleverne i flow mens de filmer. Det har bl.a. den fordel, at de får et større overblik over deres film og faktisk sparer en del tid og holder arbejdstempoet oppe.

Efter frokost skal der skabes lydkulisse og filmen skal færdiggøres. Vi præsenterer appens lydarkiver, brug af mikrofon og lydredigeringsfunktioner.

Den sidste del som ofte mangler er filmtitel og rulletekster. Det vil der også være tid til i denne del af arbejdet.

Herefter er der præmierevisning af værkerne på det store lærred.

Film og børnehaver:

Det er oplagt at forsøge sig med animationsfilm sammen med børnehaver, da de fleste biblioteker har god kontakt med institutionerne. En filmaktivitet for børnehavebørn kan blot have en varighed på en halv time - hvilket giver mulighed for at binde det sammen med f.eks. en filmvisning eller historieoplæsning eller blot som en lille ekstra aktivitet i forbindelse med bogudlån.

En oplagt filmaktivitet kan være "pixilation", hvor børnene selv er foran kameraet og man, via stop-motion teknik, får flere børn til at komme ud af en kuffert eller lignende.

En anden god filmaktivitet kan være, at lave små animationsfilm med på-forhåndsudklippede figurer - f.eks. fra kasserede bøger - og have nogle A3 ark klar

til brug til baggrunde. Filminstituttet tilbyder også forskellige baggrunde og materialer til udprint på filmx.dk.

Hvis man har mere tid, er det oplagt, at indrage børnenes egne tegninger og legetøj, eller finde ting i naturen, som kan indgå i deres film.

Undervisning af pædagoger

Vi har også i samarbejde med institutioner i Gentofte kommune stået for et animationsforløb, da pædagogerne ønskede et IT-kompetenceløft. Forløbet var tilrettelagt således, at pædagogerne (uden børn), havde en undervisningsgang på biblioteket. Derefter fulgte 3 undervisningsgange ude på en institutionen, hvor pædagogerne sammen med børnene, arbejdede med at lave små animationsfilm. De forskellige undervisningsgange var tilrettelagt med forskellige temaer, 2D-film, 3D-film og pixilation. Til sidst inviterede vi alle børn, pædagoger og forældre til en filmvisning på biblioteket, hvor børnenes film blev vist på det store lærred. Rigtig fin måde at afrunde forløbet på.

Det skal nævnes, at i dette tilfælde kunne vi lave et forløb med 4-5 institutioner (storegruppen med 10 - 15 børn fra hver institution) på engang. Grunden til det var, at vi kunne benytte en midlertidig lukket institution som møde- og undervisningssted og på den måde "slap" vi for og sparede tid, da vi ikke skulle rundt til hver institution og undervise. Her kunne alle møde op, og på skift undervises og benytte legepladsen.

Boganmeldelse

Til denne disciplin, skal I bruge appen iMovie.

Vi har her valgt at klassen - typisk fra 4.klasse - skal komme på biblioteket 2 gange; 1. gang hvor vi diskuterer form og indhold og viser et eksempel eller to fra tidligere boganmeldelser - det tager ca 45 minutter. 2. gang er dagen, hvor de skal kreere og filme deres boganmeldelse. I samarbejde med læreren, kan vi som bibliotekarere skaffe bøgerne. Arbejdsformen kan bestå af en typisk litteraturanalyse; eller:

- *Præsentation af bogen.*
- *Resume.*
- *Beskrivelse af historiens vigtigste karakterer/agere dem.*
- *Oplæsning en vigtig passage.*
- *Konklusion. God bog - dårlig bog.*

Har man en tidsramme 8:30-14:00, kan man med fordel vælge, at eleverne skal være klar til en forevisning af deres film kl 12:30. Under denne fremvisning kan lærere og kammerater give konstruktiv kritik til forbedringer. Derefter arbejder de videre og gør filmene "skarper". Kan det nås, kan man vise filmene igen og naturligvis kommentere ændringerne.

Valgfag – 10 ugers animationskursus for udskolingselever

Valgfagsprojekt i Gentofte Kommune (Åben skole), hvor kulturinstitutioner kunne byde ind med valgfag. Vi udbød et 3D-animations-forløb:

“Lav din egen animationsfilm ved brug af stop motion teknik og lær filmtricks - og greb der får din film-ide til at se ekstra prof. ud. Du lærer at opbygge og modellere dine egne figurer og universer ved brug af forskellige former for modellervoks m.m. Vi arbejder med iPads og lyssætning samt optagelse af egne lydeffekter, så din film får sit eget særpræg. Til sidst afsluttes forløbet med en festlig filmpremiere.”

Et forløb varede 10 uger med 3 timers undervisning om ugen.

Vi tilrettelagde undervisningen sammen med en professionel animator som kunne være med på omtrent halvdelen af undervisningsgangene. Vi samarbejdede også med en lyddesigner som var inde over som gæsteunderviser en enkel gang. Et sådant forløb kræver, at der er stor opbakning fra ledelse og kolleger. Det kræver både økonomiske resourcer - kommunen havde her en specifik valgfagspulje - og en masse tid til de medarbejdere, der er med i projektet. Vi var så heldige, at have denne opbakning og har kørt forløbet 2 gange indtil videre.

Sommerbogen

Med Sommerbogen, kan man på en spændende måde få en sommerferieaktivitet i hus. Opslaget lød:

Seje videoanmeldelser til Sommerbogen

Onsdag kl. 9.00 – 11.30 for 3.- 4. klasse

Torsdag kl. 9.00 – 11.30 for 5. – 6. klasse

Gentoftegade Bibliotek åbner op til en sjov og kreativ introduktion til sommerbogen med fokus på hvordan man kan lave en sej videoanmeldelse af sin sommerlæsning.

Tag hver en god bog med som i kender – så tager vi udgangspunkt i den på dagen!

Der vil være iPads til låns til workshoppen – men tag gerne din egen iPad med eller din telefon. Vi vil fokusere på at lave videoer i iMovie. Eleverne skal arbejde i grupper på 3- 4 sammen.

Målet med denne workshop er at give en introduktion til at lave videoanmeldelse på en nem og sjov måde – men eleverne når ikke nødvendigvis at have en færdig film efter workshoppen.

Aktiv ferie – lav film i din sommer/efterår/vinter-ferie.

Fritidsaktiviteter med film

Tilbud til glade feriebørn. Her er det oplagt at tænke i et forløb af flere dages varighed. Vi har med stor succes haft et 3 dages-sommer-forløb for mellemtrinnet med mellem 12-20 børn. Vi har også haft enkel dagesforløb med stor tilslutning.

Indholdet har haft fokus på animationsfilm, brug af “greenscreen” og optagelse af realfilm. Disse workshops er ofte blevet lavet sammen med en professionel

filmskaber/animator. Hvilket kan anbefales - da man også selv lærer meget af at arbejde sammen med en professionel.

Film på biblioteket

Filmtilbud til børn i deres fritid: Vi tilbyder f.eks. korte animationsworkshop på 3 timers varighed for børn i alderen 7- 12 år. Typisk som en hverdagseftermiddags-aktivitet eller lørdagsaktivitet. Vi har både forsøgt med "drop-in" men foretrækker nu at have tilmelding på, så man ved hvor mange der deltager.

iPad, apps og udstyr

Til 2D og 3D animationsfilm bruger vi appen *Stop Motion Studio Pro*. Den koster 39,- kr. Har I flere iPads, koblet til samme Apple-id, betaler man kun for én.

Til Boganmeldelser, bruger vi iMovie. Det er Apples eget filmredigeringsprogram. Det er enkelt at anvende og der er mange finesser og effekter.

Husk at bruge tid på at lære apps'ne at kende - iPad og apps er også legetøj ;-) Som stativ kan man være kreativ og stable bøger eller lægge iPad'n på en stol og filme på gulvet. Men der findes stativer som kan spændes på en bordkant; se billedet nederst. Skal man ha et i en god kvalitet, er det også en udgift. Men det er at foretrække og det giver mere fleksibilitet i filmarbejdet.

Den indbyggede mikrofon er glimrende, men man kan købe en ekstern - se billedet, som monteres i Lightning-porten. IKEA har fremragende LED-klemme-spots.

Gør Jer selv den tjeneste, at hvergang I skal starte et projekt, sletter I billeder, film og lydfiler og derefter opdaterer Jeres iPads. Så er der plads på maskinen og den er "frisk" ift. apps og styresystem.

Kanaler til promovring

Alle vores udbudte filmværksteder bliver annonceret på Gentofte Bibliotekernes hjemmeside.

Aktiviteter henvendt til institutioner og skoler:

Nyhedsbreve via mail til PLC, skolebibliotekarere, pædagoger, Lærere, skolekatalog med en samlet oversigt over alle tilbud fra biblioteket til skolerne, portalen skolenivirkeligheden.dk. Fritidsaktiviteter: Plakater, facebook, lokalpresse, kanaler på nettet (fx. børn i byen....)

Distribution af filmene

Til at distribuere elevernes værker kan man vælge at bruge skoletube, youtube eller andet. Vi har valgt at bruge Dropbox. Vi lægger filmene i en mappe og sender efterfølgende links til lærerne, så de kan vælge at gøre med filmene hvad de vil. Når filmene ligger i vores dropbox, har vi ikke ansvaret for, hvad lærerne eller eleverne vælger at vise på nettet. Desuden har vi filmene i et arkiv, så de ikke optager plads på iPad'en.

Erfaringer

Det skal nævnes, at vi ved flere lejligheder har brugt professionelle animatore og en lyd-mager, som har bidraget betragteligt til vores viden og kunnen.

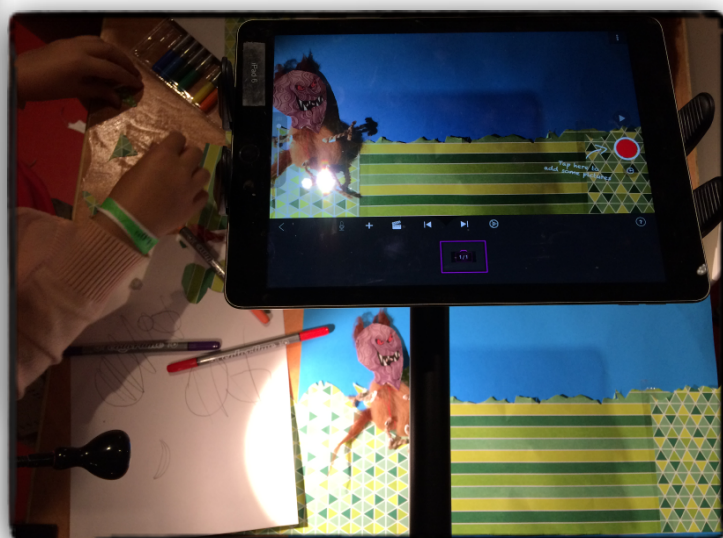
En generel feedback er, at klassernes lærere aldrig har oplevet deres elever så fokuserede. Både i forarbejdet og selve arbejdet på biblioteket. Det er naturligvis en cadeau af de store at få som bibliotekar og biblioteket generalt. Men det vidner om, at mediet og arbejdsmetoderne kan noget særligt, som driver eleverne til at sætte deres fantasi, kreativitet, historier og faglighed sammen. Filmaktiviteter kan med fordel bruges til at levendegøre fortællinger, som de i forvejen arbejder med i skolen; om det er boganmeldelser de filmer eller om det er deres animationsfilm der tager afsæt i en læst bog, en bestemt tematik de har fokus på i undervisningen eller et kendt eventyr.

Og - jo bedre forberedelse eleverne og lærerne har haft, jo bedre historier og film er blevet skabt på dagen.

At lave film er også en god familieaktivitet. Det er noget man kan skabe sammen og alle kan være med, da det indeholder mange forskellige aktiviteter - tegne baggrunde, finde på en historie, tage billeder og lave sjove lydeffekter.

En erfaring er også, at man blot må kaste sig ud fra 5-metervippen. Vi startede fra scratch i februar '13 og er nu kommet hertil hvor vi står idag, fordi vi har prøvet os frem, eksperimenteret og lært en hel del hen af vejen; også af eleverne. Der er altid nogle elever, som på forhånd har arbejdet med mediet og har tips og tricks, som vi har lært af.

Links: [2D-film](#) [3D-film](#) [Boganmeldelse](#) [Gentoftegade45](#) [ForskningsRapport](#)

H u s k - d e t e r e t s t y k k e l e g e t ø j